

Kleur, kleur, kleur!

Hoe je de Oostenrijkse schilder Michael Kravagna ook benadert, voor hem telt slechts één ding: "Wat me interesseert is kleur". Als dit antwoord u evenwel niet bevredigt en u reeds als een eindoordeel klinkt, kan u zich nog steeds tot zijn werk zelf wenden. De schilderijen van Kravagna antwoorden u dan even kordaat "Ik ben in de eerste plaats en in essentie KLEUR". U zal zich erbij moeten neerleggen. Kravagna is een schilder die zich in zijn plastisch zoeken volledig aan dit aspect van de schilderkunst heeft overgeleverd.

Toen wij hem een jaar of vier, vijf geleden leerden kennen had hij zich net in België gevestigd. Zijn schilderstijl lag op dat ogenblik reeds vast. Gewapend met een academische achtergrond en een kunsthistorische basis heeft Michael Kravagna hier geen tijd verloren. Bij zijn eerste tentoonstelling in ons land, in 1993, maakte hij zonder omwegen duidelijk dat hij zijn lot verbonden had met het blootleggen van de geheimen van kleuren.

Een half decennium later volgt hij deze doelstelling nog even consequent. De wijze waarop hij dit concretiseert is sterk verruimd en tegelijk is de visuele impact ervan krachtiger geworden.

Zijn er behalve de subtiele continuïteit, nog andere in het oog springende parallellen tussen zijn vroegere werk en zijn louterende werken van tegenwoordig?

Aan kunst en aan artiesten zijn paradoxen nooit vreemd. Vandaar waarschijnlijk ook hun charme en aantrekkingskracht voor de toeschouwer. De drang om er meer over te vernemen, om door te dringen tot de kern, om zich vertrouwd te maken met het heilige der heilige van de creatie. Indien menig discours in de kunstkritiek superflu klinkt, in het geval van Michael Kravagna zou dit de zo verdienstelijke ontmoeting van deze schilder en zijn zeer levendige expressievorm, nodeloos verzwaren. Enkele indicaties volstaan.

"Het is nu reeds tien jaar dat ik kleuren bewerk" bevestigt Kravagna. "Aanvankelijk werkte ik al spelend met tegenstellingen en verschillende technieken. Daarna ben ik geleidelijk aan de vorm gaan reduceren en heb ik alle figuratieve elementen weggelaten. Ik ben me steeds meer op de kleur gaan toespitsen."

Zijn eerste werken hadden een ambivalent karakter. Nu eens liet hij zich gaan in een schijnbaar ongeordende vrije abstractie, dan weer maakte hij ingewikkelde gelaagde constructies of convergerende geometrische figuren. Paradoxaal? Niet zozeer! In zijn spel met tegenstel-

lingen probeerde hij de kleuren te temmen. Pigmenten werden beheerst in lagen over elkaar uitgestald, dan weer liet hij ze over het chassis uitlopen. De texturen en het koloriet van het schilderij waren toen en nu nog steeds van groot belang. Zij zijn de bepalende parameters in zijn expressie. En toen de balken en vierkante vlakken op hun beurt verdwenen bleven enkel nog de contouren zichtbaar doorheen de verdeling van de kleuren op het doek. Ze hebben de allures van geesten die komen of gaan naargelang de hoek van waaruit de toeschouwer het schilderij benadert.

“Het is het schilderij dat mij zegt wat ik moet doen” bekende gisteren Kravagna. Vandaag, virtuozer, is hij nog meer hiervan overtuigd. Soms dringen dingen zich gewoon op en dan moet je de weg volgen die het materiaal je aangeeft.

In een groot deel van zijn huidig werk verschijnt nu een nieuw aspect: het optisch effect. Wat nogmaals zijn consequent gevolgde evolutie bevestigt. “Voor mij is een goed schilderij één dat van bij de aanvang een spanning inhoudt. Een schilderij waarin je steeds weer iets kan ontdekken. In mijn werk speelt kleur dezelfde rol als muziek voor een muzikant.”

Kleur zou voor zich moeten spreken, een directe, eerlijke of vluchtige emotie evoceren. Kravagna omschrijft de inzet zo treffend dat hij het anekdotische meteen uitsluit.

“Ik wil een eigen taal ontwikkelen in volledige autonomie. De kleuren voel ik aan tot in hun substantie. Maar ik wil niet zoals anderen dat gedaan hebben, haar bewerken en reduceren met behulp van de computer. Er is de sensualiteit van kleuren en de manier waarop ze zich uitdrukken. Ze hebben een heel directe taal, iets primitiefs zelfs.”

Door een doorgedreven epuratie vertonen zijn laatste werken een dubbele innovatie : de optische evidentie en de kleurenmodificatie afhankelijk van de plaats vanwaar de toeschouwer het schilderij observeert. Geen monochrome, maar veeleer gepriviliegeerde kleuren en een materie die steeds meer uitgepuurd en actiever wordt.

Voor de toeschouwer bestaat er geen twijfel: de onmiddellijke en exclusieve relatie met het schilderij staat centraal. Je moet op het werk toestappen, er voor heen en weer bewegen, het voelen en tot slot is er de drang om het aan te raken. De artiest is erin geslaagd om op zijn doek de illusie te wekken van een derde dimensie. Alsof hij erin geslaagd is om kleuren te sculpteren, het reliëf en toevallige geometrische vormen te geven.

Zo begrijpt men beter waarom en hoe Michael Kravagna sinds hij zijn eerste stappen in de schilderkunst heeft gezet, zich gericht heeft op de ontluistering van de dynamiek en de vibraties van kleuren. En hoe hij zich sedertdien zeer getrouw heeft toegewijd aan het kleurenspel, zonder dit pad ooit te verlaten.

Tekst: Roger Pierre TURINE
(vrij vertaald door Bernadette Vriamont)